

Pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów

ODPADY

1. WSTĘP

1.1. Wytwórcy odpadów niebezpiecznych w województwie łódzkim w 2009 r.

Na całość gospodarki odpadami w województwie łódzkim trzeba popatrzeć wieloaspektowo. Mamy dane zarówno o odpadach wytwarzanych i zebranych, jak również o odpadach odzyskanych i unieszkodliwionych. Statystyka ta oparta jest na wojewódzkiej bazie danych o odpadach prowadzonej przez Marszałka Województwa Łódzkiego (odpowiedni departament Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi). Należy wskazać na pewną ułomność tej statystyki:

- Po pierwsze obejmuje ona dane przesłane przez podmioty obowiązane do prowadzenia ewidencji odpadów, a wraz z tym tzw. zbiorczych zestawień danych o odpadach za dany rok – o ile większość z dużych i średnich firm dane te przesyła, to już wiele z mniejszych firm dowiaduje się o takim obowiązku w trakcie kontroli prowadzonych np. przez WIOŚ. Ponadto, nie są w tej ewidencji ujęte odpady komunalne wytwarzane przez osoby fizyczne, które takiej ewidencji prowadzić nie muszą. W tym wypadku ewidencję prowadzą firmy zbierające takie odpady od właścicieli nieruchomości. Teoretycznie można by przypuszczać, że ilość zebranych odpadów komunalnych jest równa ilości wytworzonej. Jak zobaczymy później, z informacji zebranych przez WIOŚ wynika, że wielokrotnie połowa z właścicieli nieruchomości na terenie danej gminy nie posiada podpisanych umów na wywóz odpadów, co oznacza, że lądują one na dzikich wysypiskach odpadów bądź często są spalane w domowych paleniskach.
- Po drugie z doświadczeń kontrolnych WIOŚ wynika wielokrotnie, że to co znajduje się w zbiorczych zestawieniach danych nie odpowiada stanowi faktycznemu i ewidencji odpadów prowadzonej przez podmiot wytwarzający odpady bądź nimi gospodarujący. Wielokrotnie już wydawaliśmy zarządzenia pokontrolne nakazujące skorygowanie prowadzonej ewidencji bądź zbiorczego

zestawienia danych o odpadach.¹ Również w trakcie pisania niniejszego rozdziału pojawiły się wątpliwości, które zostały wyjaśnione z pracownikami prowadzącymi bazę w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi i w trakcie jej weryfikacji zostaną uwzględnione pomyłki związane m.in. z ilością wytwarzanych odpadów.²

- Po trzecie nie można wyciągnąć wniosku jaki procent odpadów z odpadów wytworzonych w danym roku jest poddany odzyskowi bądź unieszkodliwieniu na terenie województwa – część z odpadów może przecież zostać przekazana firmom, które je zagospodarują poza województwem, część może zostać tymczasowo zmagazynowana i zagospodarowana w roku kolejnym – tych danych nie odnajdziemy w bazie odpadowej.

Pomimo tych ułomności zakres danych zawartych w polskich bazach o odpadach jest najdokładniejszy w skali całej Unii Europejskiej – w żadnym z pozostałych krajów członkowskich nie ma tak szczegółowych statystyk odpadowych.

Ujęcie statystyczne gospodarki odpadami.

Z wojewódzkiej bazy danych o odpadach wynika, że w 2009 roku w województwie łódzkim:

- wytworzono łącznie 13 732 394,5 Mg odpadów;
- zebrano łącznie 2 230 738,5 Mg odpadów;
- odzyskano łącznie 1 490 033,1 Mg odpadów;
- unieszkodliwiono łącznie 5 261 780,9 Mg odpadów.

Jak widać, dominującymi metodami gospodarowania odpadami jest ich unieszkodliwianie, które jest najmniej preferowaną opcją w hierarchii gospodarowania odpadami. Bardziej szczegółowe dane odnośnie ilości odpadów wytworzonych, zebranych, poddanych

¹ Problemy te dostrzegł również ustawodawca: od 12 marca, w związku z wejściem w życie zmian do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.), karę w wysokości 10 000 zł otrzymuje podmiot, który nie prowadzi ewidencji odpadów i nie przedkłada zbiorczych zestawień danych o odpadach lub sporządza w/w dokumenty niezgodnie ze stanem rzeczywistym.

² Pomyłki wykryto m.in. w ilości wytwarzanych odpadów medycznych – w rezultacie ich ilość jest mniejsza o ponad 11 000 ton w stosunku do wartości wpisanej początkowo do bazy danych. Do dnia zakończenia pisania niniejszego rozdziału pełna weryfikacja danych zawartych w bazie nie była jeszcze przeprowadzona.

Tabela VI.1 Ilości odpadów wytworzonych, zebranych, poddanych odzyskowi i unieszkodliwionych w 2009 r. z podziałem na grupy odpadów (źródło: Urząd Marszałkowski)

2009	wytwarzanie	zbieranie	odzysk	unieszkodliwianie
	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]
OGÓŁEM	13 732 394,5	2 230 738,5	1 490 033,1	5 261 780,9
grupa odpadów				
01 - odpady z poszukiwania, wydobycia i przeróbki rud i innych kopalin	7 134,7	634,0	3 711,0	0,0
02 – odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, leśnictwa, łowiectwa i przetwórstwa żywności	7 438 516,3	66 423,5	198 818,2	5 107,1

2009	wytwarzanie	zbieranie	odzysk	unieszkodliwianie
	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]
03 – odpady z przetwórstwa drewna i z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	32 251,2	35 322,7	32 633,2	20,0
04 – odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	2 606,0	288 388,2	1 233,1	224,0
05 – odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego i pizolitycznej przeróbki węgla	0,7	104,7	0,7	0,0
06 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów chemii nieorganicznej	637,2	2 136,7	441,2	58,1
07 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów chemii organicznej	13 615,1	8 036,3	7 518,0	66,2
08 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych, kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	4 095,4	5 077,2	1 960,4	3 361,8
09 – odpady z przemysłu fotograficznego i z usług fotograficznych	88,7	176,1	21,7	0,5
10 – odpady z procesów termicznych (w tym odpady z elektrowni i zakładów energetycznego spalania paliw)	5 074 774,7	272 029,4	347 263,6	4 541 271,1
11 – odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni	2 090,2	2 057,8	3,2	2 952,1
12 – odpady z kształtowania i fizycznej oraz mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw	27 546,6	31 991,6	3 856,3	149,7
13 – oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw	4 686,0	1 818,0	17,8	0,0
14 – odpady rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów	463,5	28 626,9	254,6	0,0
15 – odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne	93 671,2	236 940,5	98 481,6	167,8
16 – odpady nieujęte w innych grupach (w tym pojazdy, urządzenia elektryczne i elektroniczne)	36 593,4	86 626,1	34 027,0	2 610,6
17 – odpady z budowy, remontów i demontażu	519 466,7	546 523,5	375 859,0	19 941,3
18 – odpady medyczne i weterynaryjne	14 357,0	8 333,8	35,3	4 583,0
19 – odpady z urządzeń i instalacji do zagospodarowania odpadów, z oczyszczalni ścieków i uzdatniania wody	383 611,1	124 622,7	50 189,2	284 103,0
20 – odpady komunalne	76 187,8	484 868,7	333 707,9	397 164,6

odzyskowi i nieszkodliwionych z podziałem na grupy odpadów przedstawia tabela VI.1.

Jeśli chodzi o ilości odpadów wytwarzanych w poszczególnych powiatach, to statystyka silnie odzwierciedla największych wytwórców przemysłowych bądź innych (np. duże szpitale).

I tak przykładowo, znaczna ilość wytworzonych w powiecie bełchatowskim odpadów z podgrupy 10 (tj. odpadów z procesów spalania paliw) pochodzi od PGE Elektrowni Bełchatów SA, a odpadowa serwatka (kod 02 05 80) z powiatów, na terenie których znajdują się

duże spółdzielnie mleczarskie. Znaczną pozycję wśród odpadów innych niż niebezpieczne stanowią w powiatach komunalne osady ściekowe, co nie dziwi biorąc pod uwagę oddanie do użytku nowych oczyszczalni ścieków na terenie wielu powiatów. W przypadku odpadów niebezpiecznych zwraca uwagę znaczny udział odpadów medycznych w części powiatów (np. powiat łaski, powiat pabianicki) a także odpadów zawierających azbest (powiat bełchatowski) czy olejów odpadowych (z reguły tam gdzie istnieją duże bazy transportowe, np. powiat łódzki wschodni). W powiatach, w których istnieją

firmy zajmujące się przetwarzaniem zebranych odpadów (np. powiat kutnowski, firma PGGO Ekopur-Ekogal) powstają znaczne ilości odpadów z tego przetwarzania³. Wśród odpadów niebezpiecznych znaczącą ilość w wielu powiatach stanowią odpady medyczne – wiązalibyśmy to z dużą rzetelnością ich ewidencjonowania przez szpitale i inne zakłady medyczne, co wiąże się z kontrolami nie tylko służb ochrony środowiska ale również i służb sanitarnych, a tym samym przekłada się na ich ujmowanie

w wojewódzkiej bazie danych. Znaczącą pozycją są również mieszaniny z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach – zgodnie z ustawą o odpadach ich wytwórcami są zasadniczo firmy świadczące usługi czyszczenia piaskowników i separatorów. Ilości odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne wytworzonych w poszczególnych powiatach przedstawiają tabele VI.2 i VI.3. Zestawiono w nich również po trzy rodzaje odpadów, które są wytwarzane w największych ilościach.

Tabela VI.2 Ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych według powiatów (źródło: Urząd Marszałkowski w Łodzi)

powiat bełchatowski		
		[Mg]
Ogółem		6 130,2
Materiały konstrukcyjne zaw. azbest	170605*	5 009,9
Szlamy farb drukarskich	080314*	153,8
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	149,3
powiat kutnowski		
		[Mg]
Ogółem		3 078,2
Szlamy z fizykochemicznej przeróbki odpadów	190209*	2 002,4
Odpadowa tkanka zwierzęca	020280*	397,1
Odpady niebezpieczne zestalone	190306*	156,5
powiat łaski		
		[Mg]
Ogółem		298,0
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	267,2
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	13,7
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130208*	5,1
powiat łęczycki		
		[Mg]
Ogółem		80,6
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	30,1
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	9,5
Baterie i akumulatory ołowiane	160601*	8,9
powiat łowicki		
		[Mg]
Ogółem		219,8
Zużyte woski i tłuszcze	120112*	67,2
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	44,5
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130208*	38,6
powiat łódzki wschodni		
		[Mg]
Ogółem		5 467,1
Gleba i ziemia	170503*	5 212,8
Inne paliwa (w tym mieszaniny)	130703*	80,5
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130208*	52,9

³ Są to głównie odpady z grupy 19 katalogu odpadów – odpady wtórne, powstające nie bezpośrednio w trakcie procesów produkcyjnych lub innych lecz z uprzednio już wytworzonych odpadów. W statystykach są jednak ujęte jako odpady osobno wytwarzane, co jest nieco mylące.

powiat opoczyński		
		[Mg]
Ogółem		86,8
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	20,8
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130208*	19,4
Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130205*	10,6
powiat pabianicki		
		[Mg]
Ogółem		476,5
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	66,0
Zwierzęta padłe i ubite z konieczności oraz odpadowa tkanka zwierzęca	020180*	61,0
Inne odpady zawierające substancje niebezpieczne	110198*	53,5
powiat pajęczański		
		[Mg]
Ogółem		62,9
Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130205*	31,1
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130208*	8,2
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	7,0
powiat piotrkowski		
		[Mg]
Ogółem		72,4
Inne niewymienione odpady	130899*	20,3
Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych	150110*	15,5
Odpady farb i lakierów zaw. rozpuszczalniki organiczne	080111*	11,6
powiat poddębicki		
		[Mg]
Ogółem		81,7
Zużyte urządzenia elektryczne	160213*	22,1
Baterie i akumulatory ołowiowe	160601*	13,5
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	10,0
powiat radomszczański		
		[Mg]
Ogółem		2 885,8
Zużyte urządzenia elektryczne	160213*	1 442,9
Szlamy z oczyszczalni ścieków przemysłowych	190813*	661,9
Szlamy i osady pofiltracyjne	110109*	162,2
powiat rawski		
		[Mg]
Ogółem		322,3
Kwasy trawiące	110105*	231,8
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	26,7
Odpady farb i lakierów zaw. rozpuszczalniki organiczne	080111*	14,0
powiat sieradzki		
		[Mg]
Ogółem		869,2
Gleba i ziemia	170503*	544,0
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	87,0
Baterie i akumulatory ołowiowe	160601*	56,9

powiat skierniewicki		
		[Mg]
Ogółem		76,3
Odpady powstałe w wyniku wypadków i zdarzeń losowych	168101*	47,6
Baterie i akumulatory ołowiowe	160601*	8,4
Inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	130208*	4,7
powiat tomaszowski		
		[Mg]
Ogółem		682,6
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	291,9
Szlamy z kolektorów	130503*	123,8
Baterie i akumulatory ołowiowe	160601*	89,2
powiat wieluński		
		[Mg]
Ogółem		567,7
Kwasy trawiące	110105*	287,1
Szlamy z usuwania farb i lakierów	080113*	83,3
Opakowania zaw. pozostałości substancji niebezpiecznych	150110*	42,1
powiat wierzowski		
		[Mg]
Ogółem		49,6
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	30,7
Baterie i akumulatory ołowiowe	160601*	10,4
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	3,7
powiat zduńskowolski		
		[Mg]
Ogółem		335,6
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	137,3
Materiały izolacyjne zawierające azbest	170601*	66,5
Szlamy z fizyko-chemicznej przeróbki odpadów	190205*	64,5
powiat zgierski		
		Ogółem [Mg]
Ogółem		1 390,6
Gleba i ziemia	170503*	408,3
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	196,3
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyną	180103*	191,7
powiat brzeziński		
		Ogółem [Mg]
Ogółem		6 608,7
Zużyte urządzenia elektryczne	160213*	6 421,5
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	174,2
Szlamy z fizyko-chemicznej przeróbki odpadów	190205*	4,5
m. Łódź		
		Ogółem [Mg]
Ogółem		8 516,3
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	13 066,7 ⁴
Opakowania zaw. pozostałości substancji niebezpiecznych	150110*	2 939,8
Mieszanina odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	1 283,8

m. Piotrków Trybunalski		
		Ogółem [Mg]
Ogółem		982,8
Mieszanka odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	166,0
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	93,7
Alkalia trawiące	110107*	78,7
m. Skierniewice		
		Ogółem [Mg]
Ogółem		214,1
Mieszanka odpadów z piaskowników i odwadniania olejów w separatorach	130508*	90,1
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	40,4
Odpady farb i lakierów zaw. Rozpuszczalniki organiczne	080111*	31,0
całe województwo		
		Ogółem [Mg]
Ogółem		39 555,8
Odpady medyczne zaw. żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny	180103*	14 236,2 ⁵
Zużyte urządzenia elektryczne	160213*	8 193,7
Gleba i ziemia	170503*	6 462,9

Tabela VI.3 Ilości wytwarzanych odpadów innych niż niebezpieczne według powiatów (źródło: Urząd Marszałkowski w Łodzi)

powiat bełchatowski		
		[Mg]
Ogółem		4 713 920,1
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	4 529 231,9
Popioły lotne z węgla	100102	89 224,6
Inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów	191212	23 441,6
powiat kutnowski		
		[Mg]
Ogółem		126 349,5
Osady z oczyszczania i mycia buraków	020401	37 221,0
Wapno defekacyjne	020402	16 976,6
Odpadowa tkanka zwierzęca	020202	14 275,6
powiat łaski		
		[Mg]
Ogółem		13 211,9
Odpadowa serwatka	020580	6 868,6
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	3 810,0
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	100101	476,3
powiat łęczycki		
		[Mg]
Ogółem		8 069,8
Trociny, wióry, ścinki, drewno	030105	2 412,0
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	2 310,6
Inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów	191212	1 466,8
powiat łowicki		
		[Mg]
Ogółem		12 241,9
Wybrakowane wyroby	101382	2 361,0
Odchody zwierzęce	020106	2 156,1
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	100101	1 945,9

⁴ Wartość znacznie zawyżona przez omyłkowy wpis do bazy danych (o 11 971,8 Mg).

⁵ Wartość znacznie zawyżona przez omyłkowy wpis do bazy danych (o 11 971,8 Mg).

powiat łódzki wschodni		
		[Mg]
Ogółem		22 236,3
Odchody zwierzęce	020106	10 169,0
Rdzenie i formy odlewnicze	100908	4 618,2
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	1 769,6
powiat opoczyński		
		[Mg]
Ogółem		58 546,3
Odpady z przygotowania mas wsadowych do obróbki termicznej	101201	17 892,0
Odpady ze szklwienia	101212	11 424,7
Wybrakowane wyroby ceramiczne	101208	8 732,6
powiat pabianicki		
		[Mg]
Ogółem		54 722,0
Gleba i ziemia	170504	15 958,0
Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	100101	15 229,8
Odpady betonu oraz gruz betonowy	170101	11 022,0
powiat pajęczański		
		[Mg]
Ogółem		17 818,8
Odpady betonu oraz gruz betonowy	170101	11 444,5
Żelazo i stal	170405	2 912,9
Gleba i ziemia	170504	1 675,0
powiat piotrkowski		
		Ogółem [Mg]
Ogółem		59 131,1
Gleba i ziemia	170504	14 100,0
Rdzenie i formy odlewnicze	100908	7 784,1
Wybrakowane wyroby	101382	7 287,8
powiat poddębicki		
		[Mg]
Ogółem		31 362,4
Odchody zwierzęce	020106	26 350,0
Inne odpady materiałów budowlanych	170182	2 000,0
Metale żelazne	160117	866,5
powiat radomszczański		
		[Mg]
Ogółem		42 658,2
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	6 116,2
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	6 066,0
Odpadowa serwatka	020580	6 063,3
powiat rawski		
		[Mg]
Ogółem		31 887,4
Wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne	020780	18 200,0
Wytłoki i osady z przetwórstwa produktów roślinnych	020380	3 146,2
Odpadowa tkanka zwierzęca	020202	1 745,3

powiat sieradzki		
		[Mg]
Ogółem		21 084,5
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	8 366,0
Odpady z mycia i przygotowania surowców	020201	1 987,6
Metale żelazne	160117	1 567,4
powiat skierniewicki		
		[Mg]
Ogółem		41 062,9
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	8 428,4
Odpadowa tkanka zwierzęca	020202	7 649,8
Wytłoki i osady z przetwórstwa produktów roślinnych	020380	6 148,9
powiat tomaszowski		
		[Mg]
Ogółem		23 174,4
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	3 699,1
Wybrakowane wyroby ceramiczne	101208	3 075,1
Wytłoki i osady z przetwórstwa produktów roślinnych	020380	2 131,9
powiat wieluński		
		[Mg]
Ogółem		24 862,2
Odpadowa serwatka	020580	9 515,0
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	4 196,0
Żelazo i stal	170405	2 984,9
powiat wieruszowski		
		[Mg]
Ogółem		6 546,6
Minerały (piasek, kamienie)	191209	1 883,5
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	1 881,0
Odpadowa tkanka zwierzęca	020202	923,6
powiat zduńskowski		
		[Mg]
Ogółem		45 198,2
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	100101	22 778,5
Inne odpady z mechanicznej obróbki odpadów	191212	9 940,5
Minerały (piasek, kamienie)	191209	3 352,0
powiat zgierski		
		[Mg]
Ogółem		91 925,6
Gleba i ziemia	170504	18 055,0
Odpadowa serwatka	020580	10 985,0
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	7 677,2
powiat brzeziński		
		[Mg]
Ogółem		3 852,7
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	1 175,0
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	811,0
Odpadowa tkanka zwierzęca	020202	787,9

m.Łódź		
		[Mg]
Ogółem		8 147 798,6
Odpadowa serwatka	020580	7 178 120,5
Gleba i ziemia	170504	278 957,6
Popioły lotne z węgla	100102	191 579,3
powiat m. Piotrków Trybunalski		
		[Mg]
Ogółem		66 442,3
Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	190805	16 252,4
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	14 230,5
Odpady z toczenia i piłowania żelaza i jego stopów	120101	5 238,6
powiat m. Skierniewice		
		[Mg]
Ogółem		16 762,8
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	8 500,0
Odpady betonu i gruz betonowy	170101	3 459,3
Asfalt	170302	696,0
całe województwo		
		[Mg]
Ogółem		13 680 866,9
Odpadowa serwatka	020580	7 218 402,2
Mieszanki popiołowo-żuźłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	100180	4 592 241,4
Gleba i ziemia	170504	333 599,4

Pierwszą dwudziestkę wytwórców odpadów niebezpiecznych jeśli chodzi o ilość wytworzonych odpadów w województwie łódzkim zestawiono w tabeli VI.4.

Tabela VI.4 Najwięksi wytwórcy odpadów niebezpiecznych w województwie łódzkim w 2009 r.

Lp.	Nazwa zakładu	Masa [Mg]
1	PRZEDSIĘBIORSTWO „AGAT” Sp. z o.o., ul. Paderewskiego 1, 95-040 Koluszki	5293,269
2	ELEKTROWNIA „BEŁCHATÓW” S.A., Rogowiec k/Bełchatowa, ul. Bełchatów 5, 97-406 Rogowiec	2674,518
3	S.P.B. SAVEX Sp. z o.o., ul. Słowackiego 9E, 59-900 Zgorzelec	2473,8
4	POLSKA GRUPA GOSPODARKI ODPADAMI EKOGAL EKOPUR SPÓŁKA AKCYJNA, ul. Andrzeja Struga 20, 95-100 Zgierz	2002,38
5	„AWAS - SERWIS” Sp. z o.o., ul. Egejska 1/34, 02-764 Warszawa	1456,42
6	P. H. U. „KOLMET” KRZYSZTOF SIWKO, Strzałków, ul. Reymonta 2, 97-500 Radomsko	1440,945
7	HYDROGEOTECHNIKA Sp. z o.o., ul. Ks. Piotra Ściegiennego 262A, 25-116 Kielce	758,44
8	SEPARATOR SERVICE Sp. z o.o., ul. Gen. Okulickiego 4, 05-500 Piaseczno	572,408
9	EKO-RADOMSKO Sp. z o.o., ul. Narutowicza 5, 97-500 Radomsko	430,31
10	Stacja Paliw Orlen nr 450, ul. Sosnowa 1, 95-015 Głowno	408,34
11	ZAKŁAD PRZETWÓRSTWA MIĘSNEGO KONIAREK, Kozia Góra, ul. Kozia Góra 40, 99-307 Strzelce	397,14
12	5ASEC POLSKA Sp. z o.o., ul. Ostrobramska 101, 04-041 Warszawa	366
13	ZAKŁADY URZĄDZEŃ GALWANICZNYCH I LAKIERNICZYCH ZUGIL S.A., ul. Sieradzka 56, 98-300 Wieluń	287,11
14	„FAM” CYNKOWANIE OGNIOWE Sp. z o.o., ul. Avicenny 16, 54-611 Wrocław	231,76
15	METALURGIA S.A., ul. Reymonta 62, 97-500 Radomsko	231,6
16	AMCOR FLEXIBLES REFLEX Sp. z o.o., ul. Nowy Józefów 64D, 94-406 Łódź	218,664

Lp.	Nazwa zakładu	Masa [Mg]
17	SONOCO POLAND-PACKAGING SERVICES Sp. z o.o., ul. Nowy Józefów 70, 94-406 Łódź	213,306
18	ZAKŁAD WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI Sp. z o.o., ul. Wierzbowa 52, 90-133 Łódź	203,63
19	WOJEWÓDZKI SZPITAL SPECJALISTYCZNY IM. M. KOPERNIKA, ul. Pabianicka 62, 93-513 Łódź	195,587
20	MERLONI INDESIT POLSKA Sp. z o.o., ul. Dąbrowskiego 216, 93-231 Łódź	162,18

Wśród największych wytwórców odpadów niebezpiecznych są również firmy mające siedzibę poza województwem łódzkim ale świadczące usługi na terenie województwa, w wyniku których powstają odpady – np. S.P.B Savex Sp. z o.o. (usługi budowlane), Separator Service Sp. z o.o. – (czyszczenie separatorów).

1.2. Dzikie wysypiska odpadów

Corocznie do WIOŚ wpływa wiele interwencji od społeczeństwa dotyczących porzuconych w lasach, na łąkach i polach odpadów, głównie komunalnych. Miejsca takie często przeradzają się w dzikie wysypiska odpadów.

Zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, wydanie decyzji nakazujących posiadaczowi odpadów ich usunięcie z takich miejsc należy do zadań wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Sprawy takie jednak wielokrotnie ciągną się latami, bo np. nie udaje się ustalić właściciela posesji, na której zgromadzone są odpady a gmina nie ma pieniędzy na ich usunięcie na własny koszt. Pytanie, które się nasuwa jest następujące: jakie są przyczyny powstawania takich miejsc? Oczywiście odpowiedź jest z pozoru prosta – chęć oszczędzania na kosztach wywozu i zagospodarowania odpadów. Trzeba jednak dodać, że gminy zostały wyposażone w środki zaradcze, dzięki którym możliwe jest zminimalizowanie ilości powstających dzikich wysypisk odpadów komunalnych. Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gmina prowadzi rejestr umów na wywóz odpadów komunalnych, które właściciele nieruchomości są obowiązani zawrzeć z firmami wykonującymi takie usługi. W przypadku kiedy właściciel nieruchomości nie zawarł takiej umowy, gmina jest obowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych od takiej osoby poprzez wydanie decyzji administracyjnej, w której ustala szczegóły tego obowiązku, w tym m.in. wysokość opłat za ten odbiór, sposób i terminy udostępniania urządzeń do opróżnienia z odpadów.

Z danych, które ankietowane w 2010 r. gminy przysłały do WIOŚ wynika, że na terenie województwa łódzkiego wciąż wielu właścicieli nieruchomości nie posiada podpisanych umów na wywóz odpadów komunalnych, co oznacza, że pozbywają się oni odpadów

w sposób nielegalny, z reguły wyrzucając je w miejscach na ten cel nieprzeznaczony lub spalając w paleniskach domowych. W żadnej z gmin nie ma sytuacji aby wszyscy właściciele nieruchomości posiadali stosowne umowy (co bywa częściowo usprawiedliwione – np. wśród nieruchomości znajdują się też pustostany, część gmin tłumaczy się też trudnościami w oszacowaniu faktycznej liczby osób, które powinny posiadać umowy na wywóz odpadów). Są gminy, w których właściciele nieruchomości posiadający stosowne umowy stanowią mniejszość, np.:

- Gmina Żychlin – liczba właścicieli, którzy zawarli umowy – 526, liczba tych, którzy umów nie zwarli – ok. 2000
- Gmina Łyszkowice - liczba właścicieli, którzy zawarli umowy – 1002, liczba tych, którzy umów nie zwarli – ok. 1319
- Gmina Kiełczygłów - liczba właścicieli, którzy zawarli umowy – 511, liczba tych, którzy umów nie zwarli – 841
- Gmina Dobryczyce - liczba właścicieli, którzy zawarli umowy – 523, liczba tych, którzy umów nie zwarli – 692.

Tymczasem łączna liczba decyzji wydanych w 2009 r., poprzez które gmina przejmuje w/w obowiązki wynosi w całym województwie zaledwie 49. W tej sytuacji można by rzec, że aż się prosi aby dzikie wysypiska odpadów komunalnych powstawały spontanicznie.

Sposoby na ograniczenie powyższego proceduru mogą być następujące:

- przejście obowiązków w zakresie usuwania odpadów przez gminę od mieszkańców w drodze referendum – wtedy płacą wszyscy określoną stawkę opłaty, niezależnie od tego co faktycznie robią z odpadami – nie opłaca się ich pozbywać w nielegalny sposób bo i tak należy zapłacić za wywóz odpadów,
- konsekwentna realizacja przez gminy wymogów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wobec tych właścicieli nieruchomości, którzy nie zwarli umów na odbiór odpadów,
- zmiany prawne, które wprowadzą sankcje karne dla gmin nie realizujących wymogów ustawy.

Aktualnie trwają prace nad nową ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która ma ułatwić przejście przez gminy władztwa nad odpadami, jak również mają zostać wprowadzone sankcje karne dla gmin nie realizujących przepisów ustawy.

1.3. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów

Każde wytworzenie odpadu pociąga za sobą konieczność jego zagospodarowania. Oczywiście, w hierarchii postępowania z odpadami pierwszeństwo mają działania polegające na zapobieżeniu ich powstawania, ale poza ogólnym zapisem na ten temat w ustawie o odpadach, brak jest konkretnych przepisów nakazujących osiągnięcie konkretnego poziomu ilości wytworzonych odpadów w przeliczeniu np. na jednego mieszkańca

bądź jednostkę produkcji. Byłoby zresztą trudne znalezienie dobrego wskaźnika, możliwego do osiągnięcia⁶. W związku z powyższym bezpośrednimi reakcjami służącymi zagospodarowaniu odpadów jest ich odzysk i unieszkodliwianie. Dane ogólne odnośnie ilości odpadów poddanych odzyskowi i unieszkodliwieniu zawarto w tabeli VI.1 niniejszego rozdziału, poniżej przedstawiamy dane bardziej szczegółowe:

- ilości odpadów poddanych odzyskowi (zarówno w instalacjach jak i poza instalacjami)
- ilości odpadów unieszkodliwionych (jest to głównie składowanie) w instalacjach i poza instalacjami,
- firmy prowadzące odzysk i unieszkodliwianie największych ilości odpadów.

Tabela VI.5 Grupy i ilości odpadów poddanych odzyskowi i unieszkodliwieniu w instalacjach i poza instalacjami

2009	odzysk poza instalacjami	odzysk w instalacji	unieszkodliwianie poza instalacjami	unieszkodliwianie w instalacjach
	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]
OGÓŁEM	448384,2	1041648,9	273,9	5261507,1
grupa odpadów				
01 - odpady z poszukiwania, wydobycia i przeróbki rud i innych kopalin	831,0	2 880,0	0,0	0,0
02 - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, leśnictwa, łowiectwa i przetwórstwa żywności	5 424,2	193 394,0	0,0	5 107,1
03 - odpady z przetwórstwa drewna i z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury	1,2	32 632,0	0,0	20,0
04 - odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego	0,0	1 233,1	0,0	224,0
05 - odpady z przeróbki ropy naftowej, oczyszczania gazu ziemnego i pizolitycznej przeróbki węgla	0,7	0,0	0,0	0,0
06 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów chemii nieorganicznej	0,0	441,2	0,0	58,1
07 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów chemii organicznej	10,1	7 507,9	0,0	66,2
08 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych, kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich	170,1	1 790,3	0,0	3 361,8
09 - odpady z przemysłu fotograficznego i z usług fotograficznych	0,0	21,7	0,0	0,5
010 - odpady z procesów termicznych (w tym odpady z elektrowni i zakładów energetycznego spalania paliw)	37 569,2	309 694,4	273,9	4 540 997,2
011 - odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni	0,0	3,2	0,0	2 952,1
012 - odpady z kształtowania i fizycznej oraz mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw	6,0	3 850,3	0,0	149,7

2009	odzysk poza instalacjami	odzysk w instalacji	unieszkodliwianie poza instalacjami	unieszkodliwianie w instalacjach
	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]
013 - oleje odpadowe i odpady cieklych paliw	0,0	17,8	0,0	0,0
014 - odpady rozpuszczalnikow organicznych, chlodziw i propelentow	0,0	254,6	0,0	0,0
015 - odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne	2 777,9	95 703,7	0,0	167,8
016 - odpady nieujęte w innych grupach (w tym pojazdy, urządzenia elektryczne i elektroniczne)	8 799,3	25 227,7	0,0	2 610,6
017 - odpady z budowy, remontów i demontażu	305 381,8	70 477,2	0,0	19 941,3
018 - odpady medyczne i weterynaryjne	0,0	35,3	0,0	4 583,0
019 - odpady z urządzeń i instalacji do zagospodarowania odpadów, z oczyszczalni ścieków i uzdatniania wody	2 364,2	47 825,0	0,0	284 103,0
020 - odpady komunalne	85 048,4	248 659,5	0,0	397 164,5

Jak widać, większość z odpadów została poddana odzyskowi poza instalacjami, w przypadku unieszkodliwiania mamy raptem jedną grupę odpadów unieszkodliwioną poza instalacjami. Przykładem procesu odzysku odpadu w instalacji może być recykling odpadów z tworzyw sztucznych, które po przetopieniu są wykorzystane do produkcji nowych przedmiotów na wtryskarkach. Przykładem odzysku poza instalacjami jest np. wykorzystanie odpadów poremontowych z grupy 17 (takich jak gruz ceglany czy betonowy) do utwardzenia powierzchni drogi. Generalnie, największe ilości odpadów poddanych odzyskowi poza instalacjami obejmują odpady z grupy 10 i 17 - czyli odpady mineralne (popioły i żużle, gruz betonowy i ceglany, odpady z remontów i przebudowy dróg, gleba i ziemia). Pojęcie odzysk może być nieco mylące jeśli chodzi o jego potoczne rozumienie, bo zgodnie z prawem obejmuje on nie tylko działania, które prowadzą do powstania nowego wyrobu czy ponownego użycia materiału ale również przetwarzanie odpadów w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu (może to być np. sortowanie odpadów, w trakcie którego otrzymuje się różne frakcje odpadów – szkło, papier, plastik i dopiero te odpady są poddawane końcowej przeróbce, w wyniku której powstaje np. papier toaletowy z makulatury).

Jeśli chodzi o unieszkodliwianie, to większość odpadów jest unieszkodliwiania poprzez składowanie. Tym niemniej, pewne grupy odpadów (np. kwasy z procesów galwanicznych) są poddawane innym procesom unieszkodliwiania, obejmującym reakcje fizyko-chemiczne (zobojętnianie, strącanie itp.). Wreszcie pozostaje jeszcze spalanie odpadów (a zgodnie z terminologią ustawy

o odpadach termiczne przekształcanie), które również jest metodą unieszkodliwiania odpadów (i to dominującą w przypadku pewnych rodzajów odpadów, np. medycznych), choć w pewnych przypadkach może być również zakwalifikowane jako ich odzysk⁷.

Poniżej prezentujemy trzydzieści podmiotów, które dokonały odzysku największej ilości odpadów w instalacjach w 2009 roku oraz trzydzieści podmiotów, które dokonały unieszkodliwienia największej ilości odpadów w instalacjach w 2009 roku (dominującą metodą jest składowanie).

⁷ Zgodnie z wytycznymi unijnymi i krajowymi, jeżeli do spalania danej ilości odpadów potrzeba dostarczyć więcej energii niż ilość jaka jest wytwarzana podczas spalania tych odpadów, mamy do czynienia z unieszkodliwianiem. Jeżeli w wyniku spalania ilość uwalnianej energii jest większa niż jej ilość potrzebna do przebiegu procesu, będzie to już odzysk polegający na wykorzystaniu jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii. Klasycznym przykładem mogą być tu: spalanie odpadów medycznych w dedykowanych do tego celu instalacjach, traktowane jako unieszkodliwianie i spalanie zużytych opon w piecach cementowych traktowane jako odzysk (taki odzysk prowadzi Cementownia „Warta”).

Tabela VI.6 Podmioty, które dokonały odzysku największej ilości odpadów w instalacjach w 2009 r. (źródło: Urząd Marszałkowski w Łodzi).

L.p.	Posiadacz, adres	Masa [Mg]	Dominująca metoda odzysku
1	CEMENTOWNIA „WARTA” S.A., Trębaczew, ul. Przemysłowa 17, 98-355 Działoszyn	207361,93	R-1 i R-14
2	MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO OCZYSZCZANIA - ŁÓDŹ Sp. z o.o., ul. Tokarzewskiego 2, 91-842 Łódź	111826,97	R-14
3	FUNGIS Sp. z o.o., Wola Makowska 124A, 99-400 Łowicz	80970,00	R-14
4	REMONDIS Sp. z o.o., Zawodzie 16, 02-981 Warszawa. Oddział w Łodzi	55663,52	R-14
5	ŁÓDZKI ZAKŁAD USŁUG KOMUNALNYCH, ul. Nowe Sady 19, 94-102 Łódź	49767,41	R-3 i R-14
6	3SPARE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ, BIAŁYSTOK, ul. Bolesławiecka 10, 98-400 Wieruszów	46361,16	R-14
7	P.P.U.H. „SOBPOL”, ul. Konopnica 102, 96-200 Rawa Mazowiecka	42245,89	R-14
8	PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE „SANIKOM” Sp. z o.o., ul. Staszica 5, 97-400 Bełchatów	36770,74	R-14
9	PRZEDSIĘBIORSTWO OCZYSZCZANIA MIASTA EKO-SERWIS Sp. z o.o., ul. Narutowicza 31, 99-300 Kutno	32640,30	R-14 i R-15
10	PRZEDSIĘBIORSTWO INNOWACYJNO-WDROZENIOWE TERRA-NOVA S.C., ul. Mochnackiego 1, 42-207 Częstochowa	30444,90	R-14 R-5
11	DANIELÓW Sp. z o.o. ZAKŁAD PRZETWÓRSTWA ROLNEGO, Danielów, 97-360 Kamieńsk	27834,00	R-14
12	OPOCZNO I Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 5, 26-300 Opoczno	26611,70	R-14
13	BIO-AGRO Sp. z o.o., Blok Dobryszycy, ul. 40-Lecia PRL 7, 97-505 Dobryszycy	25303,90	R-14
14	KREISEL TECHNIKA BUDOWLANA Sp. z o.o., Budynek B-4/1, Rogowiec, 97-427 Rogowiec	18610,61	R-14
15	LESZEK FELSZTYŃSKI, ul. Łódzka 20/12, 98-220 Zduńska Wola	14396,30	R-14
16	ZAKŁAD CERAMIKI BUDOWLANEJ „OWCZARY” R.E.R. STĘPIEŃ SPÓŁKA JAWNA, Owczary 28c, 26-441 Mniszków	13929,71	R-14
17	FIRMA USŁUGOWA-HANDLOWA JERZY SKOWROŃSKI, ul. Katarzynów 17, 99-400 Łowicz	12000,00	R-15
18	„REMONDIS” ELEKTRORECYCLING Sp. z o.o., ul. Zawodzie 16, 02-981 Warszawa. Oddział w Łodzi	10306,55	R-15
19	GO -TRAKT BOGUSŁAW TURCZAK, ul. Wedmanowej 8, 93-228 Łódź	10171,12	R-14
20	„JAWA” Sp. z o.o., ul. 3-go Maja 128, 42-360 Poraj. Oddział w Łodzi	10003,64	R-14
21	F.P.U.H. „ATA” PRZETWÓRSTWO OWOCÓW I WARZYW ANNA ANITA CHACHULSKA, ul. Tadeusza Chachulskiego 3, 26-332 Sławno	8561,97	R-1 i R-15
22	INDUSTRIE MAZURIZIO PERUZZO, ul. Lotnicza 4, 99-100 Łęczyca	8171,40	R-3
23	„CEZET BIS” Sp. z o.o. PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT DROGOWO - MO- STOWYCH, ul. 17-go Stycznia 32, 27-200 Starachowice. Oddział w Skierniewicach	7869,00	R-14
24	FIRMA AGRO - BOGDAN KOCIEŁBA, ul. Główna 160, 97-318 Czarnocin	7658,78	R-14
25	ZAKŁAD USŁUG KOMUNALNYCH Sp. z o.o., ul. Paderewskiego 3, 99-340 Krośnice	6507,93	R-14
26	„BETARD” ARTUR DZIECHCIŃSKI, Długołęka, ul. Polna 30/30, 55-095 Mirków	6005,10	R-14
27	POZ-BRUK SOBOTA Sp. z o.o. S.K.A., Sobota, ul. Poznańska, 62-090 Rokietnica	5572,60	R-14
28	ELEKTROWNIA „BEŁCHATÓW” S.A., Rogowiec k/Bełchatowa, ul. Bełchatów 5, 97-406 Rogowiec	5459,20	R-14
29	VERIPLAST POLAND Sp. z o.o., ul. Mszczonowska 75/83, 96-100 Skierniewice	4763,00	R-14
30	„PIOMA - ODLEWNIA” ZAKŁAD PRODUKCYJNY Sp. z o.o., ul. Dmowskiego 38, 97-300 Piotrków Trybunalski	4495,44	R-14 i R-4

Legenda:

- R-1 – wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii (odzysk energetyczny)
- R-3 – recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie)
- R-4 – recykling lub regeneracja metali i ich związków
- R-5 – recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych
- R-14 – inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części
- R-15 – przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym recyklingu

Tabela VI.7 Podmioty, które dokonały unieszkodliwienia największej ilości odpadów w instalacjach w 2009 r. (źródło: Urząd Marszałkowski w Łodzi)

L.p.	Posiadacz, adres	Masa [Mg]	Dominująca metoda unieszkodliwienia
1	ELEKTROWNIA „BEŁCHATÓW” S.A., Rogowiec k/Bełchatowa, ul. Bełchatów 5, 97-406 Rogowiec	4537086,40	D-5
2	AMEST KAMIEŃSK, ul. Wieluńska 50, Kamieńsk	221665,02	D-5
3	GRUPOWA OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW W ŁODZI Sp. z o.o., ul. Sanitariuszek 66, 93-469 Łódź	80645,98	D-5
4	ZAKŁAD USŁUG KOMUNALNYCH Sp. z o.o., ul. Paderewskiego 3, 99-340 Krośniewice	71468,60	D-5
5	MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO OCZYSZCZANIA - ŁÓDŹ SP.Z o.o., ul. Tokarzewskiego 2, 91-842 Łódź	69865,80	D-5
6	PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE „SANIKOM” Sp. z o.o., ul. Staszica 5, 97-400 Bełchatów	42815,75	D-5
7	PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ Sp. z o.o., ul. Stara Droga 85, 97-500 Radomsko	36801,50	D-5
8	PRZEDSIĘBIORSTWO OCZYSZCZANIA MIASTA EKO-SERWIS Sp. z o.o., ul. Narutowicza 31, 99-300 Kutno	34656,94	D-5
9	SITA POLSKA Sp. z o.o., ul. Zawodzie 5, 02-981 Warszawa	25030,40	D-5
10	LESZEK FELSZTYŃSKI, ul. Łódzka 20/12, 98-220 Zduńska Wola	14896,02	D-5
11	ZAKŁAD GOSPODARKI ODPADAMI Sp. z o.o., Pukinin, ul. Pukinin 140, 96-200 Rawa Mazowiecka	14622,70	D-5
12	WODOCIĄGI I KANALIZACJA-ZGIERZ Sp. z o.o., ul. A. Struga 45, 95-100 Zgierz	11001,35	D-8, D9 i D-5
13	„PIOMA - ODLEWNIA” ZAKŁAD PRODUKCYJNY Sp. z o.o., ul. Dmowskiego 38, 97-300 Piotrków Trybunalski	9310,40	D-5
14	PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE, ul. Wojska Polskiego 102, 98-200 Sieradz	9040,30	D-5
15	OZORKOWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE Sp. z o.o., ul. Żwirki 30, 95-035 Ozorków	7555,29	D-5
16	ZAKŁAD OCZYSZCZANIA MIASTA W.W.DYMEK, J. IGIELSKI SP.J., ul. Nadburzańska 9, 99-400 Łowicz	6934,83	D-5
17	PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE, ul. Zamenhofa 17, 98-300 Wieluń	5643,04	D-5
18	PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ Sp. z o.o. W OPOCZNI, ul. Krótka 1, 26-300 Opoczno	5626,73	D-5
19	PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ Sp. z o.o., ul. Tumska 2, 99-100 Łęczycza	5341,03	D-5
20	RAWSKIE WODOCIĄGI I KANALIZACJA, ul. Słowackiego 70, 96-200 Rawa Mazowiecka	5282,70	D-8
21	ZAKŁAD USŁUG KOMUNALNYCH Sp. z o.o., ul. Św. Anny 57, 95-060 Brzeziny	4411,00	D-5
22	ECO-ABC Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 7, 97-400 Bełchatów	3668,14	D-10
23	URZĄD GMINY W SŁAWNIE, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 32, 26-332 Sławno	2646,10	D-5
24	PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNALNE Sp. z o.o., ul. Kosowska 2, 97-310 Moszczenica	2572,00	D-5

L.p.	Posiadacz, adres	Masa [Mg]	Dominująca metoda unieszkodliwienia
25	LOZAMET Sp. z o.o., ul. Warecka 5, 91-202 Łódź	2200,00	D-9
26	URZĄD GMINY MOKRSKO (GMINA MOKRSKO), ul. Mokrsko 231, 98-345 Mokrsko	1990,93	D-5
27	GMINNY ZAKŁAD KOMUNALNY LUTUTÓW, ul. Kolonowska 8, 98-360 Lututów	1547,00	D-5
28	ZAKŁAD GOSPODARKI KOMUNALNEJ I MIESZKANIOWEJ, ul. Żurawia 1, 96-230 Biała Rawska	1545,64	D-5
29	MIEJSKI ZAKŁAD KOMUNALNY, ul. Konecka 46, 97-330 Sulejów	1478,07	D-5
30	GMINA WOLBÓRZ, ul. Plac Jagiełły 28, 97-320 Wolbórz	1372,30	D-5

Legenda:

D-5 – składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne

D-8 – obróbka biologiczna (np. fermentacja), w wyniku której powstają odpady unieszkodliwiane za pomocą innych procesów

D-9 – obróbka fizyko-chemiczna (np. parowanie, strącanie), w wyniku której powstają odpady unieszkodliwiane za pomocą innych procesów

D-10 – termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach/urządzeniach zlokalizowanych na lądzie.

Jak już wspomniano wcześniej, prawodawstwo unijne kładzie silny nacisk na ograniczenie składowania odpadów – tym nie mniej pozostawia krajom członkowskim wybór instrumentów i metod, które ten sposób unieszkodliwienia odpadów uczynią najmniej opłacalnym. Jednym z takich instrumentów mogą być opłaty za składowanie odpadów. Ministerstwo Środowiska przygotowało projekt rozporządzenia w sprawie opłat za umieszczenie odpadów na składowisku, które zakłada znaczący wzrost tych opłat, co powinno stymulować zagospodarowanie odpadów w inny sposób. Obecnie projekt ten jest na etapie konsultacji społecznych.

1.4. Składowiska odpadów

W zeszłorocznym raporcie przedstawiliśmy szczegółowo składowiska odpadów funkcjonujące w województwie łódzkim. W tej edycji warto zaznaczyć, że w ciągu roku 2009, na podstawie stosownych decyzji administracyjnych właściwych organów ochrony środowiska zamknięte zostały następujące składowiska:

- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne PGE Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów SA,
- składowisko odpadów komunalnych w Rudzisku,
- składowisko odpadów komunalnych w Poddebicach.

Ponadto, WIOŚ w Łodzi wydał decyzję o wstrzymaniu użytkowania składowiska odpadów komunalnych w Pławnie (Gmina Gidle) ze względu na jego użytkowanie niezgodnie z zatwierdzoną instrukcją eksploatacji.

Zgodnie z zapisami znowelizowanej ustawy o odpadach:

- w przypadku gdy składowisko odpadów lub jego wydzielona część nie spełniają wymogów technicznych lub formalno-prawnych określonych przepisami prawa lub
- w wyniku przeprowadzonej kontroli wojewódzki inspektor ochrony środowiska stwierdzi, że na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na którym są składowane odpady komunalne, co najmniej od roku nie są przyjmowane odpady,
- określona w decyzjach administracyjnych pojemność składowiska została zapełniona, marszałek województwa wykonuje ekspertyzę, w której określa m.in. techniczny sposób zamknięcia składowiska, a w ślad za tą ekspertyzą wydaje decyzję o zamknięciu składowiska. Na podstawie informacji przekazanej przez Urząd Marszałkowski w Łodzi, listę takich składowisk zestawiono w tabeli VI.8.

Tabela VI.8 Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady komunalne, niespełniające wymagań technicznych i niewymagające dostosowania - przeznaczone do zamknięcia (stan na dzień: 31.12.2009 r.).

L.p.	numercja zgodnie z KPGO ⁸ 2010	Nazwa składowiska	Adres składowiska	Pojemność całkowita [m ³]	Pojemność wykorzystana [m ³]	Masa odpadów zeskladowanych w 2009 r. [Mg]
1	40	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Bartochów	Zarządzający: Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., 98-200 Sieradz, ul. Wojska Polskiego 102, składowisko w m. Bartochów	285 000,00	255 000,00	9 863,60

⁸ Krajowy Plan Gospodarowania Odpadami.

Lp.	numeracja zgodnie z KPGO ⁸ 2010	Nazwa składowiska	Adres składowiska	Pojemność całkowita [m ³]	Pojemność wykorzystana [m ³]	Masa odpadów zeskładowanych w 2009 r. [Mg]
2	27	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Młynary	Młynary Zarządzający: KOM-WOL Sp. z o.o. ul. Kitowicza 53, 97-320 Wolbórz	31 690,00	26 896,00	1 628,00
3	24	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne m. Sulejów	Zarządzający: Miejski Zakład Komunalny, ul. Konecka 46, 97-330 Sulejów	450 000,00	436312,00	1 478,06
4	18	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Domaszno	m. Domaszno, gm. Drzewica	49 792,00	34 283,00	1 133,40
5	30	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Stary Gostków	m. Stary Gostków. gm. Wartkowice	20160,00	12 839,40	180,83
6	32	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Zadzim	m. Zygry, gm. Zadzim	106 026,00	35 342,00	
7	9	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Sławęcín	m. Sławęcín, gm. Grabów	23 000,00	9 600,00	75,37
8	44	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Brzustów	m. Brzustów, gm. Inowódz	10530,00	8 400,00	1 103,65
9	23	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Mąkolice	m. Mąkolice gm. Wola Krzysztoporska	21 826,00	7 484,00	125,00
10	22	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Łochyńsko	m. Łochyńsko, gm. Rozprza	23 507,00	14 389,00	515,60
11		Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Lubochnia Górki - właściciel terenu: Nadleśnictwo Spała	m. Lubochnia Górki	brak danych	brak danych	0,00
12	29	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Czarnocin	m. Czarnocin, gm. Czarnocin	17 497,00	15 628,00	703,26
13	21	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Studziennica	m. Studziennica, 98-358 Kiełczygłów	19 725,00	1 1 000,00	76,09
14	10	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Czatolin	m. Czatolin, gm. Łyszkowice	25 400,00	19 815,00	272,93
15	50	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Maręże	m. Maręże, gm. Skomlin	17 500,00	5 035,00	116,20
16	47	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Kolonia Strobin	m. Strobin 1, gm. Konopnica	15440,00	10586,30	209,29

1.5. Mogilniki

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. łącznie na terenie województwa łódzkiego znajdowało się 16 mogilników, w tym 7 przeznaczonych do likwidacji w przewidywanym terminie do dnia 30 września 2010 r. (informacja o likwidacji mogilników uzyskana z Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi).

W/g ewidencji prowadzonej przez Urząd Marszałkowski w Łodzi liczba mogilników na terenie województwa łódzkiego wynosi 14. Na powyższej liście nie ma następujących mogilników: Wielgomłyny i Ochotnik – Masłowice (zlokalizowane w powiecie radomszczańskim) ze względu na nie odnalezienie ich lokalizacji w terenie.

Tabela VI.9 Lista mogilników na terenie województwa łódzkiego

L.p.	Lokalizacja	Przybliżona ilość składowanych odpadów
1	DOBKÓW, gmina Wodzierady, powiat łaski	25 Mg
2	PAWŁÓWEK, gmina Dłutów, powiat pabianicki	5 Mg
3	SULMIERZYCE, gmina Sulmierzyce, powiat pajęczański	Brak danych
4	KAZIMIERZEW, gmina Zadzim, powiat poddębicki	7 Mg
5	KSIĘŻA WÓLKA, gmina Pęczniew, powiat poddębicki	8 Mg
6	JADWINÓWKA, gmina Radomsko, powiat radomszczański	1 Mg
7	PRZERĄB/WOLA PRZERĘBSKA gmina Masłowice, powiat radomszczański	3 Mg
8	ŁADZICE, gmina Ładzice, powiat radomszczański	Brak danych
9	BOGUMIŁÓW, gmina Sieradz, powiat sieradzki	40 Mg
10	SIERZCHÓW I, gmina Bolimów, powiat skierniewicki	15 Mg
11	SIERZCHÓW II, gmina Bolimów, powiat skierniewicki	10 Mg
12	CZERNIEWICE, gmina Czerniewice, powiat tomaszowski	6,5 Mg
13	CHORZYNA, gmina Osjaków, powiat wieluński	10 Mg
14	MODLNA, gmina Ozorków, powiat zgierski ok. 15	15 Mg

Mogilniki zakwalifikowane przez Urząd Marszałkowski w Łodzi do likwidacji (etap I) z przewidywanym terminem zakończenia zadania do dnia 30 września 2010 r. to:

1. Sulmierzyce (powiat pajęczański)
2. Przerąb/Wola Przerębska (powiat radomszczański)
3. Bogumiłów (powiat sieradzki)
4. Sierzchów I (powiat skierniewicki)
5. Sierzchów II (powiat skierniewicki)
6. Czerniewice (powiat tomaszowski)
7. Chorzyna (powiat wieluński).